KOMISIJAS LĒMUMS (ES) 2018/1840

(2018. gada 10. augusts)

par valsts atbalstu SA.33229 (2018/N-4) (*ex* 2017/C-3) – Slovēnija – *Nova Ljubljanska banka d.d.* pārstrukturēšanas saistību grozījumi

(izziņots ar dokumenta numuru C(2018) 5537)

(Autentisks ir tikai teksts angļu valodā)

(Dokuments attiecas uz EEZ)

EIROPAS KOMISIJA,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību ("LESD") un jo īpaši tā 108. panta 2. punkta pirmo daļu,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Ekonomikas zonu un jo īpaši tā 62. panta 1. punkta a) apakšpunktu,

pēc uzaicinājuma ieinteresētajām personām iesniegt piezīmes saskaņā ar iepriekš minētajiem noteikumiem ([1]) un ņemot vērā to piezīmes,

tā kā:

1. PROCEDŪRA

(1) Komisija 2011. gada 7. martā, pamatojoties uz iesniegto pārstrukturēšanas plānu, pieņēma lēmumu ("pirmais lēmums veikt glābšanu") ([2]), saskaņā ar kuru tā atļāva uz sešiem mēnešiem piešķirt *Nova Ljubljanska banka d.d.* ("*NLB*") valsts rekapitalizācijas atbalstu 250 miljonu EUR apmērā, par ko Slovēnija bija paziņojusi Komisijai 2011. gada 14. janvārī.

(2) Komisija 2012. gada 2. jūlijā pieņēma lēmumu ([3]) ("otrais lēmums veikt glābšanu un sākt procedūru"), kurā tā apstiprināja otro *NLB* glābšanas rekapitalizāciju, vienlaikus uzsākot padziļinātu izmeklēšanu, pamatojoties uz bažām saistībā ar iesniegto pārstrukturēšanas plānu. Komisija apšaubīja, vai šis plāns ļāva *NLB* atgūt dzīvotspēju, lai gan uzskatīja arī, ka tas ir nepietiekams attiecībā uz sloga sadalījumu un pasākumu pietiekamību, lai varētu novērst nepamatotus konkurences izkropļojumus.

(3) Komisija pieņēma Lēmumu 2014/535/ES ("2013. gada lēmums") ([4]), saskaņā ar kuru tā apstiprināja valsts atbalstu *NLB*, pamatojoties uz Slovēnijas iesniegto grozīto pārstrukturēšanas plānu un saistību sarakstu; saistībās cita starpā bija noteikts, ka Slovēnijai līdz 2017. gada 31. decembrim ir jāpārdod 75 % *NLB* akciju, atskaitot vienu akciju ("75 % - 1"), vai arī ir jāatbrīvojas no sešiem *NLB* ārvalstu meitasuzņēmumiem Balkānu valstīs.

(4) Slovēnija 2017. gada 13. aprīlī lūdza Komisiju atļaut atlikt *NLB* akciju otrās daļas pārdošanu, kas veidoja ne vairāk kā 25 % mīnus viena akcija ("25 % - 1") līdzdalības *NLB*, un paziņoja Komisijai grozītās saistības. Komisija 2017. gada 11. maijā secināja, ka šīs grozītās saistības joprojām nodrošina *NLB* piešķirtā atbalsta saderību ar iekšējo tirgu ("2017. gada grozījumu lēmums") ([5]).

(5) Slovēnijas iestādes 2017. gada 8. jūnijā ([6]) nolēma apturēt *NLB* pārdošanas procesu, un 2017. gada 9. jūnijā Slovēnijas finanšu ministrs informēja Komisiju par šo lēmumu pa tālruni.

([1]) Komisijas lēmums lietā SA.33229 ("2018. gada lēmums sākt procedūru") (2018/C) (ex 2017/N-3) – Slovēnija – *Nova Ljubljanska banka d.d.* pārstrukturēšanas saistību grozījumi (OV C 121, 6.4.2018., 15. lpp.).

([2]) Komisijas lēmums lietā SA.32261 (2011/N) – Slovēnija – Glābšanas rekapitalizācija par labu bankai *NLB* (OV C 189, 29.6.2011., 2. lpp.).

([3]) Komisijas lēmums lietā SA.34937 (2012/C) (*ex* 2012/N) – *NLB* otrā rekapitalizācija, un SA.33229 (2012/C) (ex 2011/N) – *NLB* pārstrukturēšana (OV C 361, 22.11.2012., 18. lpp.).

([4]) Komisijas 2013. gada 18. decembra Lēmums 2014/535/ES par valsts atbalstu SA.33229 (2012/C) (ex 2011/N) – NLB pārstrukturēšana – Slovēnija, ko Slovēnija plāno īstenot *Nova Ljubljanska banka d.d.* labā (OV L 246, 21.8.2014., 28. lpp.).

([5]) Komisijas lēmums lietā SA.33229 (2017/N-2) – Slovēnija – Grozījumi *NLB* pārstrukturēšanas lēmumā (OV C 254, 11.7.2017., 2. lpp.).

([6]) Skatīt paziņojumu presei: http://www.vlada.si/en/media_room/government_press_releases/press_release/article/138_regular_government_session_government_rejects_minimum_offer_price_for_nlb_59951/

(6) 2017. gada rudenī starp Komisiju un Slovēniju notika vairākkārtēja saziņa. Slovēnija arī nosūtīja Komisijai vairākus neoficiālos dokumentus ([7]). 2017. gada 21. decembrī Slovēnija oficiāli paziņoja Komisijai par papildu grozījumiem saistībās.

(7) Komisija 2018. gada 26. janvāra vēstulē ("2018. gada lēmums sākt procedūru") informēja Slovēnijas iestādes par tās lēmumu sākt LESD 108. panta 2. punkta pirmajā daļā paredzēto procedūru attiecībā uz lūgumu, pamatojoties uz papildu grozītajām saistībām, apstiprināt *NLB* piešķirtā atbalsta saderību.

(8) 2018. gada 2. martā Slovēnija iesniedza savas piezīmes par 2018. gada lēmumu sākt procedūru.

(9) 2018. gada lēmums sākt procedūru tika publicēts *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī* 2018. gada 6. aprīlī, un ieinteresētās personas tika aicinātas iesniegt piezīmes. Viena mēneša laikā pēc minētās publikācijas Komisija saņēma piezīmes no četrām personām, un tās tika pārsūtītas Slovēnijas iestādēm 2018. gada 16. un 18. maijā. Slovēnija iesniedza savus apsvērumus par šīm piezīmēm 2018. gada 15. jūnija atbildē.

(10) Slovēnija 2018. gada 26. martā, 4. aprīlī, 30. maijā, 21. jūnijā, 29. jūnijā un 9. jūlijā iesniedza jaunus neoficiālus dokumentus, kuros bija iekļautas vairākas saistību priekšlikumu kopas.

(11) Slovēnija 2018. gada 13. jūlija vēstulē iesniedza Komisijai jaunu valsts atbalsta saistību kopumu ("grozītās saistības"), tostarp paredzot jaunus termiņus 75 %-1 *NLB* akciju pārdošanai. Juridiskās noteiktības labad Slovēnija 2018. gada 25. jūlijā arī paziņoja par ierosinātu pasākumu kā par pasākumu, kas nav valsts atbalsts, saskaņā ar kuru Slovēnija kompensēs *NLB* jebkādas iespējamās sekas, kas izrietēs no tiesas prāvām saistībā ar noguldījumiem ārvalstu valūtās, kas ir vēsturiska problēma vēl no laika pirms Dienvidslāvijas sabrukuma.

(12) Slovēnija 2018. gada 16. jūlija vēstulē piekrita izņēmuma kārtā atteikties no savām tiesībām, kas piešķirtas ar LESD ([8]) 342. pantu saistībā ar Regulas Nr. 1 ([9]) 3. pantu, un piekrita, ka šis lēmums tiek pieņemts un par to tiek paziņots angļu valodā.

2. ATBALSTA PASĀKUMA APRAKSTS

2.1. **Saņēmēja apraksts**

(13) *NLB* ir lielākā banka Slovēnijā, un tās tirgus daļa ir 23 % (rēķinot pēc tās kopējiem aktīviem) ([10]). Sīkāks *NLB* apraksts ir dots 2013. gada lēmuma 11.–22. apsvērumā. Pēc valsts rekapitalizācijas 2012. un 2013. gadā akcionāru struktūras ziņā *NLB* ir 100 % valstij piederošs uzņēmums ([11]).

(14) Arī pateicoties valsts atbalstam, ko *NLB* saņēma, 2018. gada marta beigās *NLB* pirmā līmeņa pamatkapitāla attiecība bija 16,6 %. *NLB* arī uzlaboja savu rentabilitāti un 2017. gada beigās ziņoja par tīro peļņu 225 miljonu EUR apmērā, un tas atbilst pašu kapitāla atdevei 14,4 % apmērā. Tālāk 1. tabulā ir sniegta sīkāka informācija par *NLB* galvenajiem finanšu datiem ([12]).

1. tabula

NLB galvenā konsolidētā finanšu informācija

	31.3.2018.	31.12.2017.	31.12.2016.
Kopējie aktīvi (miljonos EUR)	12 425	12 238	12 039
Riska svērtie aktīvi (miljonos EUR)	8 634	8 547 ([1])	7 862

([7]) Sīkāka informācija ir dota 2018. gada lēmuma sākt procedūru 5., 6. un 7. apsvērumā.
([8]) Līguma par Eiropas Savienības darbību konsolidētā versija (OV C 202, 7.6.2016., 47. lpp.).
([9]) Padomes 1958. gada 15. aprīļa Regula Nr. 1, ar ko nosaka Eiropas Atomenerģijas kopienā lietojamās valodas (OV 17, 6.10.1958, 385/58. lpp.).
([10]) *NLB* grupas prezentācija, 2018. gada 1. ceturkšņa rezultāti, 4. lpp.
([11]) Pēdējos gados *NLB* īpašumtiesību struktūrā ir notikušas vairākas izmaiņas. Beļģijas banka *KBC* 2002. gadā iegādājās 34 % no *NLB*. Tomēr, kad 2006. gadā *KBC* nespēja palielināt savu daļu *NLB*, *KBC* nolēma vairs neuzskatīt savu pašreizējo daļu par stratēģisku ieguldījumu, bet gan pārkvalificēt to par finansiālu dalību. *KBC* pilnībā izstājās no *NLB* 2013. gadā. 2013. gada beigās Slovēnijas valsts atkal bija kļuvusi par 100 % *NLB* īpašnieku, tādējādi *de facto* pārtraucot *NLB* 2001./2002. gada (daļējo) privatizāciju.
([12]) To finanšu datu pamatā, kas minēti1. tabulā, ir *NLB* konsolidētie finanšu pārskati, kas pieejami vietnē: https://www.nlb.si/nlb/nlb-portal/eng/investor-relations/financial-reports/prezentacija-nlb-final-2017.pdf un https://www.nlb.si/nlb/nlb-portal/eng/investor-relations/financial-reports/prezentacija-nlb-1q2018-final.pdf.

	31.3.2018.	31.12.2017.	31.12.2016.
Tīrā peļņa pēc nodokļu atskaitīšanas (miljonos EUR)	58	225	110
Ieņēmumus nenesošie kredīti/kredītu kopsumma (%)	8,8	9,2	13,8
Pirmā līmeņa pamatkapitāla attiecība (%)	16,6	15,9	17,0
Aizdevumu attiecība pret noguldījumiem (%)	69,8	70,8	74,2
Pašu kapitāla atdeve (%)	13,5	14,4	7,4

([1]) Riska svērtie aktīvi 2017. gadā palielinājās, jo pieauga darījumu apjoms ar fiziskām personām, kā *NLB* ārvalstu valūtas pozīcijas apstrādes korekcija konsolidētā līmenī un saistībā ar kapitālieguldījumu apstrādi meitasuzņēmumu bankās valūtās, kas nav euro.

(15) Attiecībā uz komerciālo klātbūtni *NLB* pašlaik (2018. gada marta beigās) ir 108. nodaļas Slovēnijā, un tas ir samazinājums, salīdzinot ar 143. nodaļām 2013. gadā. Ārpus Slovēnijas *NLB* ir ārzemju meitasuzņēmumi vairākās Balkānu valstīs, un to kopējie aktīvi ir 3 800 miljoni EUR, bet peļņa pēc nodokļu atskaitīšanas – 95 miljoni EUR ([13]) (2017. gada beigās). Tālāk 2. tabulā ir sniegta papildu informācija par *NLB* meitasuzņēmumiem Balkānu valstīs.

2. tabula

Galvenā finanšu informācija par *NLB* meitasuzņēmumiem Balkānu valstīs

	bijusī Dienvidslāvijas Maķedonijas Republika	1. meitasuzņēmums Bosnijā	2. meitasuzņēmums Bosnijā	Kosova	Melnkalne	Serbija
NLB daļa (%)	87	100	97	81	100	100
Tirgus daļa (%)	16,4	18,9	5,3	15,7	11,0	1,2
Peļņa pēc nodokļu atskaitīšanas (miljonos EUR)	40	23,7	8,3	14,2	5,4	3,7
Kopējie aktīvi (miljonos EUR)	1 236	670	531	584	457	371

(16) *NLB* joprojām pieder 50 % akciju apdrošināšanas sabiedrībā *NLB Vita d.d.*, Ļubļanā ("*NLB Vita*"), kas ir kopuzņēmums ar Beļģijas *KBC Group NV*. 2017. gada beigās *NLB Vita* ziņoja par kopējiem aktīviem 446 miljonu EUR apmērā ([14]) un peļņu pēc nodokļu atskaitīšanas 7 miljonu EUR apmērā minētajā gadā.

(17) *NLB* 2017. gada 31. decembrī sāka procesu, lai likvidētu savu līzinga meitasuzņēmumu Ļubļanā ([15]). 2017. gada 29. novembrī ([16]) *NLB* Uzraudzības padome apstiprināja jaunas līzinga sabiedrības izveidi, nosakot, ka tā nodarbosies ar transportlīdzekļu līzingu un tās sākotnējais iemaksātais kapitāls būs 1,5 miljoni EUR. 2018. gada februārī *NLB* pārtrauca jaunās līzinga sabiedrības izveides procesu.

2.2. **Valsts atbalsta pasākumi par labu *NLB***

(18) Komisija, pieņemot 2013. gada lēmumu un pamatojoties uz Slovēnijas iesniegtajām saistībām, paziņoja, ka saderīgi ar iekšējo tirgu ir šādi valsts atbalsta pasākumi *NLB* labā:

a) pirmā rekapitalizācija 250 miljonu EUR apmērā, kas tika apstiprināta pagaidu kārtā pirmajā lēmumā veikt glābšanu;

b) otrā rekapitalizācija 383 miljonu EUR apmērā, kas tika apstiprināta pagaidu kārtā otrajā lēmumā veikt glābšanu un sākt procedūru;

([13]) Izejas dati: sk. saiti 12. zemsvītras piezīmē.
([14]) Mērot kā pozīciju "apmaksāto līdzekļu aktīvi bez pašu resursiem".
([15]) *NLB* Slovēnijas līzinga meitasuzņēmums tika iekļauts starp meitasuzņēmumiem, kas neveic *NLB* pamatdarbību un no kura jāatbrīvojas to saistību ietvaros, uz kuru pamata tika pieņemts 2013. gada lēmums.
([16]) Pamatojoties uz pilnvarnieka, kurš atbild par uzraudzību, 2018. gada 14. jūnija ziņojumu.

c) trešā rekapitalizācija 1 558 miljonu EUR apmērā; un

d) samazinātas vērtības aktīvu nodošana valstij piederošai "sliktajai" bankai ar atbalsta elementu 130 miljonu EUR apmērā ([17]).

Kopumā *NLB* saņēma valsts atbalsta pasākumus 2 321 miljona EUR apmērā, kas līdzinās 20 % no *NLB* riska svērtajiem aktīviem 2012. gada decembrī.

(19) Saistības, kas tika iesniegtas 2013. gada lēmuma un 2017. gada grozījumu lēmuma ietvaros, ir sīkāk aprakstītas 2018. gada lēmuma sākt procedūru 2.3. un 2.4. punktā. Attiecībā uz *NLB* 75 %-1 akciju pārdošanu Slovēnija 2017. gada grozījumu lēmuma kontekstā apņēmās šādi ("pārdošanas saistības"):

".. [valsts līdzdalības samazināšana turētajās akcijās un bankas ārzemju meitasuzņēmumu skaita samazināšana]

Slovēnija samazinās savu līdzdalību *NLB* akcijās līdz 25 % plus vienai akcijai ("bloķējošais mazākums") šādi:

a) par vismaz 50 % līdz 2017. gada 31. decembrim.

Ja Slovēnija nebūs noslēgusi a) saistošu(-us) pirkuma līgumu(-us) par *NLB* akciju pārdošanu par vismaz 50 %, Slovēnija un *NLB* piešķirs pilnvarniekam, kurš atbild par cesiju, īpašu mandātu pārdot *NLB* līdzdalību (tās ārzemju Balkānu) bankas meitasuzņēmumos par minimālo cenu, kas nav zemāka par 75 % no bilances vērtības;

b) pārdodot vismaz 50 % *NLB* akciju saskaņā ar 14.a apakšpunktu, Slovēnija līdz 2018. gada 31. decembrim papildus samazinās savu līdzdalību akcijās līdz bloķējošajam mazākumam.

Ja Slovēnija nebūs noslēgusi a) saistošu(-us) pirkuma līgumu(-us) par *NLB* akciju pārdošanu, kas pārsniedz bloķējošo mazākumu, līdz 2018. gada 31. decembrim, Slovēnija piešķirs pilnvarniekam, kurš atbild par cesiju (kurš iecelts atbilstīgi 19. punktam), īpašu mandātu samazināt Slovēnijas līdzdalību *NLB* akcijās līdz bloķējošajam mazākumam attiecībā uz [..] (*).

(*) Uz šo informāciju attiecas pienākums ievērot dienesta noslēpumu."

(20) Pārtrauktais pārdošanas process ir sīkāk aprakstīts 2018. gada lēmuma sākt procedūru 2.5. punktā.

2.3. **Procedūras sākšanas pamatojums**

(21) Ar 2018. gada lēmumu sākt procedūru Komisija uzsāka oficiālu izmeklēšanu pēc tam, kad bija kļuvis skaidrs, ka Slovēnija nav ievērojusi termiņu, kas noteikts pārdošanas saistībās (aprakstīts 19. apsvērumā). Komisija secināja, ka tādēļ Slovēnijas *NLB* piešķirtais atbalsts ir kļuvis nelikumīgs.

(22) Attiecībā uz grozītajām saistībām, kas tika paziņotas 2017. gada 21. decembrī, Komisija izteica šaubas, vai tās ir līdzvērtīgas saistībām, kas bija pamatā 2013. gada lēmumam un 2017. gada grozījumu lēmumam. Komisija apšaubīja, vai atbalsta pasākumi ir saderīgi ar iekšējo tirgu, pamatojoties uz šīm grozītajām saistībām.

(23) Attiecībā uz *NLB* dzīvotspēju Komisija atgādināja, ka grūtības, ar kurām *NLB* saskārās 2012. un 2013. gadā, bija saistītas ar valsts ietekmi uz tās ikdienas darbībām un ka *NLB* dzīvotspējas analīze saistībā ar 2013. gada lēmumu būtībā bija balstīta uz izmaiņām *NLB* īpašumtiesībās. Komisija 2018. gada lēmumā sākt procedūru pauda nopietnas šaubas par *NLB* ilgtermiņa dzīvotspēju bez šādas īpašumtiesību maiņas.

(24) Komisija 2018. gada lēmumā sākt procedūru izdarīja provizorisku secinājumu, ka aizkavējusies *NLB* pārdošana *de facto* pagarināja *NLB* pārstrukturēšanas periodu. Komisija paskaidroja – tas loģiski nozīmē, ka saistības, kas attiecas uz pārstrukturēšanas periodu, arī būtu jāpagarina tik ilgi, kamēr būs pabeigta *NLB* 75 % - 1 akciju pārdošana.

(25) Visbeidzot, Komisija izteica šaubas par to, vai grozītās saistības pietiekami kompensē aizkavēto pārdošanas procesu.

([17]) Starpība starp šīs nodošanas cenu (617 miljoni EUR) un samazinātas vērtības aktīvu tirgus vērtību (486 miljoni EUR).

3. IEINTERESĒTO PERSONU PIEZĪMES PAR 2018. GADA LĒMUMU SĀKT PROCEDŪRU UN AR TĀM SAISTĪTIE SLOVĒNIJAS IESTĀŽU APSVĒRUMI

(26) Šajā sadaļā tiek aprakstītas piezīmes, kas saņemtas par 2018. gada lēmumu sākt procedūru, un Slovēnijas iestāžu apsvērumi par šīm piezīmēm.

3.1. **Ieinteresēto personu piezīmes par 2018. gada lēmumu sākt procedūru**

(27) Komisija saņēma piezīmes no četrām ieinteresētajām personām:

a) pirmā bija fiziska persona, kura iepriekš turēja *NLB* akcijas, un tā apgalvoja, ka, neļaujot papildus pagarināt *NLB* pārdošanas termiņu, veidotos neatbilstība Komisijas darbības praksei ([18]). Šī pirmā persona apgalvoja, ka Komisijai būtu jāsamazina nodokļu maksātāju izdevumi saistībā ar banku glābšanu un ka termiņa pagarinājums līdz 2019. gadam būtu ne vien Slovēnijas un tās nodokļu maksātāju interesēs, bet arī Komisijas interesēs;

b) otrā persona bija iedzīvotāju apvienība, kurai bija bažas par Slovēnijas iestāžu darbību un kura uzskatīja, ka ar 2013. gada lēmumu apstiprinātie pasākumi neizkropļoja konkurenci iekšējā tirgū un tādējādi nebija valsts atbalsts. Tā apgalvoja, ka, pat ja šie pasākumi būtu uzskatāmi par valsts atbalstu, tie jebkurā gadījumā būtu saderīgs atbalsts, jo 2013. gada galvojums tika piešķirts atbilstoši 2013. gada lēmumam. Turklāt otrā persona uzskatīja, ka, izņemot saistības attiecībā uz korporatīvo pārvaldību, *NLB* bija īstenojusi visas 2013. gada lēmuma saistības. Otrā persona arī atsaucās uz *NLB* augsto peļņas līmeni un apgalvoja, ka *NLB* darbības bija kļuvušas pilnīgi neatkarīgas no Slovēnijas iestādēm. Tā apgalvoja, ka jebkuras papildu saistības negatīvi ietekmētu *NLB* ilgtermiņa dzīvotspējas izredzes. Otrā persona norādīja, ka *NLB* nebija vienīgā Slovēnijas banka, kam bija finansiālas grūtības, un ka *KBC* kā *NLB* akcionāra klātbūtne tolaik nepalīdzēja *NLB* izvairīties no tās finansiālajām problēmām. Tāpēc otrā persona secināja, ka izmaiņas *NLB* īpašumtiesību struktūrā nebija obligāts priekšnoteikums *NLB* dzīvotspējai. Otrā persona arī secināja, ka saistības ir jāpielāgo, lai ņemtu vērā izmaiņas dalībvalstu un Savienības ekonomiskajā un politiskajā situācijā. Noslēgumā otrā persona apgalvoja, ka Komisijai ir jāņem vērā arī tas, ka Slovēnijā bija nopietna finanšu krīze laikā, kad tā nolēma piešķirt valsts atbalstu *NLB* un kad šīs saistības tika iesniegtas;

c) trešā persona – Slovēnijas iedzīvotājs – apgalvoja, ka Komisija, pieņemot 2013. gada lēmumu, pārkāpa vienlīdzīgas attieksmes principu. Trešā persona arī uzskatīja, ka Komisijas rīcībai attiecībā uz *NLB* nebija pietiekama juridiska pamata;

d) ceturtā persona – ārvalstu valūtas noguldītājs *Ljubljanska banka d.d.* ārzemju filiālē – galvenokārt izteica piezīmes par Eiropas Cilvēktiesību tiesas sprieduma ([19]) izpildi un atsaucās uz to minētā sprieduma daļu, kura attiecās uz ārvalstu valūtas noguldījumu atmaksāšanu.

3.2. **Slovēnijas apsvērumi par ieinteresēto personu piezīmēm par 2018. gada lēmumu sākt procedūru**

(28) Slovēnija 2018. gada 15. jūnija atbildē uz piezīmēm, kas saņemtas par 2018. gada lēmumu sākt procedūru, atzina, ka vairums šo piezīmju attiecas uz iepriekšējiem Slovēnijas iestāžu lēmumiem un uz 2013. gada lēmumu. Slovēnija uzsvēra, ka 2013. gadā tā rīkojās ne vien kā atbildīgs *NLB* īpašnieks, bet arī nolūkā aizsargāt valsts finansiālo stabilitāti. Slovēnija norādīja, ka tā rīkojās pietiekami piesardzīgi un ar nodomu līdz minimumam ierobežot sistēmisku traucējumu risku.

(29) Attiecībā uz piezīmēm par tiesvedību saistībā ar noguldījumiem ārvalstu valūtās, kā aprakstīts 27. apsvēruma d) punktā, Slovēnija atzina, ka uz šīm piezīmēm neattiecās 2018. gada lēmums sākt procedūru.

([18]) Atsaucoties uz Komisijas lēmumu par valsts atbalstu četrām Itālijas starpniekbankām un *Novobanco* – sk. Komisijas lēmumu lietā SA.43976 (2015/N) – Portugāle – Grozījums 2014. gada rezolūcijā par *Banco Espirito Santo S.A.* (*Novo Banco S.A.*) (OV C 390, 21.10.2016., 5. lpp.) un lietā SA.39543 (2015/N), SA.41134 (2015/N), SA.41925 (2015/N) un SA.43547 (2015/N) – Itālija – Otrais grozījums rezolūcijā par *Banca delle Marche S.p.A.*, *Banca Popolare dell'Etruria e del Lazio Soc. Coop.*, *Cassa di Risparmio de Ferrara S.p.A.* un *Cassa di Risparmio della Provincia di Chieti S.p.A.* (OV C 61, 16.2.2018., 1. lpp.).

([19]) *Ališić* un citi/Bosnija un Hercegovina, Horvātija, Serbija, Slovēnija un bijusī Dienvidslāvijas Maķedonijas Republika (http://hudoc.echr.coe.int/eng?i=001-145575).

(30) Attiecībā uz apgalvojumu, ka jebkādi papildu pasākumi tikai negatīvi ietekmētu *NLB* ilgtermiņa dzīvotspējas izredzes, Slovēnija uzskatīja, ka Komisijas novērtējuma par saistībām pamatā ir jābūt tās 2013. gada lēmumā ietvertajam vērtējumam, proti, ka pārdošanas saistības novērstu valsts kā īpašnieka ietekmi uz *NLB*. Slovēnija uzskatīja, ka komerciāla rakstura papildu kompensējošie pasākumi neveicinātu šā mērķa sasniegšanu.

(31) Slovēnija uzsvēra, ka pašlaik tā nav iesaistīta *NLB* ikdienas darbībā.

4. **SLOVĒNIJAS PIEZĪMES**

(32) Atbildē uz 2018. gada lēmumu sākt procedūru Slovēnija pauda viedokli, ka atbalsta pasākumi, kas piešķirti *NLB*, joprojām būs saderīgi ar iekšējo tirgu, pamatojoties uz grozītajām saistībām, kuras Slovēnija iesniedza 2017. gada 21. decembrī. Slovēnija uzsvēra, ka *NLB* kā atbalsta saņēmējas dzīvotspēja joprojām būs nodrošināta un vispārējā saistību virkne saglabās līdzvērtību attiecībā uz sloga sadalījumu un kompensējošajiem pasākumiem.

(33) Saskaņā ar Slovēnijas sniegto informāciju, lai izpildītu saistības, kas iesniegtas 2013. gada lēmuma ietvaros, *NLB* īstenoja vairākus pasākumus ar šādiem mērķiem:

a) stiprināt *NLB* korporatīvās pārvaldības sistēmu;

b) stiprināt *NLB* cenu noteikšanas politiku un riska pārvaldības sistēmu;

c) līdzsvarot *NLB* uzņēmējdarbību, uzsverot darbības, kas saistītas ar mazāku risku;

d) labot *NLB* bilances struktūru un

e) atjaunot *NLB* ilgtermiņa rentabilitāti.

(34) Slovēnija uzskatīja, ka šo pasākumu rezultātā *NLB* ir atguvusi ilgtermiņa dzīvotspēju, jo *NLB* var segt visas savas izmaksas un arī turpmāk gūt pienācīgu pašu kapitāla atdevi.

(35) Slovēnija atzina, ka Pārstrukturēšanas paziņojuma ([20]) 15. punktā ir skaidri noteikts, ka pārstrukturēšanas periodam ir jābūt pēc iespējas īsam. Slovēnija tomēr uzsvēra, ka pārdošanas saistību izpildes aizkavēšanās bija saistīta ar tiesvedību par ārvalstu valūtas noguldījumiem, kas pret *NLB* tika ierosināta Horvātijā ([21]) un ir uzskatāma par tādu, kas ir ārpus Slovēnijas kontroles. Virzoties uz savu saistību izpildi, Slovēnija arī norādīja, ka izstrādās ticamu laika grafiku, lai līdz 2019. gada beigām pārdotu *NLB* 75 % - 1 akcijas, un liela daļa no tām tiks pārdota jau 2018. gadā.

(36) Slovēnija piekrita tam, ka esošās saistības, kas attiecas uz pareizu *NLB* korporatīvo pārvaldību, ir jāpaplašina, bet arī apgalvoja, ka nepieciešamība paplašināt esošās saistības attiecībā uz nepamatotiem konkurences izkropļojumiem ir jāpamato ar katra atsevišķā gadījuma novērtējumu. Šajā analīzē ir jāņem vērā tas, ka pēc 2013. gada tirgus apstākļi bija mainījušies. Turklāt Slovēnija apgalvoja, ka nekādas saistības nedrīkst apgrūtināt *NLB* dzīvotspēju, drīzāk tām būtu jāpalīdz šo dzīvotspēju atjaunot. Šajā jautājumā Slovēnija uzskatīja, ka saistības atbrīvoties no Balkānu meitasuzņēmumiem (ja Slovēnijai piederošās *NLB* akcijas netiktu pārdotas noteiktajā termiņā), kuras tā uzņēmās saistībā ar 2013. gada lēmumu, nebūtu kompensējošs pasākums, jo nenovērstu tirgus izkropļojumus un nepalīdzētu vai neveicinātu *NLB* dzīvotspēju.

(37) Attiecībā uz Komisijas konstatējumu, ka *NLB* vēl nav emitējusi jaunu subordinēto parādu ([22]), Slovēnija uzsvēra, ka viens no *NLB* ārvalstu meitasuzņēmumiem (*NLB Banka Skopje*) 2015. gada jūnijā pārdeva jaunu subordinēto parādu 10 miljonu EUR apmērā uzņēmumam [..]. Slovēnija arī uzsvēra, ka *NLB* izpildīja visas normatīvās kapitāla prasības un turpināja pārsniegt kapitāla līmeni, lai varētu izturēt iespējamo spriedzes situāciju. Tāpēc Slovēnija uzskatīja, ka, uzdodot *NLB* pienākumu emitēt papildu subordinētos instrumentus, netiktu veicināta tās ilgtermiņa dzīvotspēja, arī ņemot vērā tās pārāk augsto likviditātes līmeni.

([20]) Komisijas Paziņojums par finanšu nozares dzīvotspējas atjaunošanu un tās pārstrukturēšanas pasākumu novērtējumu pašreizējās krīzes apstākļos atbilstīgi valsts atbalsta noteikumiem (OV C 195, 19.8.2009., 9. lpp.).

([21]) Šī tiesvedība attiecas uz nepabeigtajām Horvātijas tiesas prāvām par Horvātijas noguldītāju noguldījumiem ārvalstu valūtās (klienti *Ljubljanska banka d.d.* Ļubļanas Zagrebas filiālē), un šī problēma radās jau pirms bijušās Dienvidslāvijas sabrukuma. Kopš 2017. gada Horvātijas otrās instances tiesas ir pieņēmušas trīs nolēmumus, vēršoties pret *NLB* un pieprasot šai bankai atmaksāt pamatsummu, kā arī procentus, un segt tiesāšanās izdevumus. Turklāt 2018. gada maijā Horvātijas Konstitucionālā tiesa noraidīja *NLB* apelāciju lietā, kuru šī banka zaudēja 2015. gadā.

([22]) Sk. 2018. gada lēmuma sākt procedūru 58. apsvērumu.

(38) Attiecībā uz Komisijas konstatējumu, ka *NLB* joprojām bija augsts ieņēmumus nenesošo kredītu līmenis ([23]), Slovēnija apgalvoja, ka *NLB* ilgtermiņa dzīvotspēju nevar apšaubīt, pamatojoties tikai un vienīgi uz šo argumentu. Turklāt Slovēnija uzsvēra, ka *NLB* kopš 2013. gada decembra ir ievērojami samazinājusi savu ieņēmumus nenesošo kredītu portfeli (par 70 %), pateicoties tam, ka tika uzlaboti riska pārvaldības procesi.

(39) Attiecībā uz Komisijas vērtējumu, ka Slovēnija nav pārliecinoši pierādījusi, ka ir efektīvi risinājusi *NLB* korporatīvās pārvaldības problēmas ([24]), Slovēnija apgalvoja, ka šis paziņojums precīzi neatspoguļo *NLB* sasniegumus šajā jomā. Slovēnija uzskatīja, ka vairāk nekā piecus gadus *NLB* ikdienas darbību vadīja starptautiska vadības grupa, kurai bija atbilstoši sasniegumi un pieredze un kura bija pilnīgi neatkarīga no Slovēnijas valsts. Slovēnija arī norādīja uz šādiem pasākumiem, kas veikti, lai parādītu, kā ir būtiski uzlabojusies *NLB* korporatīvās pārvaldības struktūra:

a) Slovēnija ir izveidojusi Slovēnijas Valsts holdingu ("*SSH*"), lai pareizi pārvaldītu visus valsts aktīvus;

b) Slovēnijas likumdevēju pieņemtais Slovēnijas Valsts likums nosaka atlases kritērijus *SSH* Uzraudzības padomes locekļu iecelšanai amatā;

c) *NLB* ir ieviesusi divpakāpju korporatīvās pārvaldības sistēmu, kurā valde ir atbildīga par bankas ikdienas darbību un tās uzraudzību nodrošina Uzraudzības padome.

(40) Slovēnija norādīja, ka pārdošanas saistību termiņa neievērošana neietekmēja ne *NLB* piešķirtā valsts atbalsta apmēru, nosacījumus un apstākļus, kādos šis atbalsts tika piešķirts, ne arī *NLB* pašas ieguldījumu un sloga sadalījumu. Ņemot vērā iepriekš minēto, Slovēnija uzskatīja, ka tās pārdošanas saistību neizpilde nedrīkst ietekmēt pasākumus, kas vajadzīgi, lai ierobežotu nepamatotus konkurences izkropļojumus iekšējā tirgū.

(41) Slovēnija arī uzskatīja, ka 2013. gada lēmums un tās uzņemtās saistības attiecās tikai uz valsts atbalsta pasākumiem, kas piešķirti 2013. gadā, un apgalvoja, ka iepriekšējās divas valsts rekapitalizācijas Komisija jau bija atļāvusi attiecīgi ar saviem 2011. gada 7. marta un 2012. gada 2. jūlija lēmumiem.

(42) Slovēnija arī uzskatīja, ka nekādi papildu dzīvotspējas pasākumi, sloga sadalīšanas pasākumi vai pasākumi, ar kuriem ierobežo nepamatotus konkurences izkropļojumus iekšējā tirgū, nebūtu vajadzīgi un piemēroti. Kā uzskatīja Slovēnija, šādi papildu pasākumi pārkāptu Savienības pamatprincipu par proporcionalitāti un būtu pretrunā Komisijas darbības praksei.

(43) Slovēnija apstiprināja, ka tā plāno arī ieviest mehānismu, kas tiks finansēts no tā sauktā Pārmantošanas fonda ([25]) līdzekļiem, lai varētu kompensēt *NLB* tiesiskās sekas saistībā ar notiekošo tiesvedību Horvātijā ([26]). Šai nolūkā Slovēnija pieņēma likumu, lai aizsargātu Slovēnijas Republikas kapitāla ieguldījumu vērtību *NLB* ([27]). Slovēnija 2018. gada 25. jūlija iesniegumā uzsvēra, ka turpinās centienus pēc iespējas pilnīgāk neitralizēt vai mīkstināt finansiālo ietekmi uz *NLB*, lai veiksmīgi pabeigtu *NLB* 75 % - 1 akciju pārdošanu tādā veidā, kas palielinātu vērtību Slovēnijas nodokļu maksātājiem. Slovēnija uzskatīja, ka šis mehānisms mazinātu Horvātijas tiesvedības ietekmi uz *NLB* pārdošanas cenu, tas tiktu īstenots pārdošanas procesa kontekstā un tāpēc nebūtu uzskatāms par valsts atbalstu LESD 107. panta nozīmē.

(44) Slovēnija savā iesniegumā iekļāva papildu informāciju kā ziņojumu, kuru sagatavojis tās finanšu konsultants, lai pierādītu, ka minēto kompensēšanas mehānismu, kas aizsargātu pret notiekošās tiesvedības ietekmi, varētu piedāvāt arī privāts pārdevējs. Šajā ziņojumā ir iekļauts indikatīvs vērtējums par sekmīgas *NLB* akciju pārdošanas iespējamību, pamatojoties uz diviem scenārijiem attiecībā uz Horvātijā notiekošo tiesvedību par ārvalstu noguldījumiem – viena scenārija gadījumā ir ietverts šāds mehānisms (ar iespējamiem turpmākiem maksājumiem atbilstoši šim mehānismam), bet otrā scenārijā šāds mehānisms netiek paredzēts. Būtībā šis ziņojums uzrādīja,

([23]) Turpat.
([24]) Turpat.
([25]) Slovēnijas Republikas Pārmantošanas fonds ir valsts finanšu fonds, kas tika izveidots, lai ieviestu Līgumu par pārmantošanas jautājumiem, īstenotu šajā jomā Slovēnijas Republikas tiesības un atrisinātu tās saistības bijušās Dienvidslāvijas īpašuma, tiesību un saistību sadalīšanas procesā, kā arī pildītu citus uzdevumus attiecībā uz bijušās Dienvidslāvijas mantojuma jautājumiem.
([26]) Šī tiesvedība attiecas uz notiekošajām Horvātijas tiesas prāvām par noguldījumiem ārvalstu valūtās, kas izmaksāti Horvātijas noguldītājiem (*Ljubljanska banka d.d.* Zagrebas filiāles klientiem) pēc Dienvidslāvijas sadalīšanās. Dažos nesenos šīs tiesas nolēmumos *NLB* un *Ljubljanska banka d.d.* Ļubļanā ir atzītas par solidāri atbildīgām.
([27]) Likums Nr. 52/2018, kas 2018. gada 27. jūlijā publicēts Slovēnijas Republikas *Oficiālajā Vēstnesī* Nr. 52/2018: https://www.uradni-list.si/glasilo-uradni-list-rs/vsebina/2018-01-2645/zakon-za-zascito-vrednosti-kapitalske-nalozbe-republike-slovenije-v-novi-ljubljanski-banki-d-d–ljubljana-zvknnlb.

pamatojoties uz nesenajiem tiesas lēmumiem Horvātijā, ka ieguldītājiem minētā Horvātijas tiesvedība izmaksās gandrīz 100 % no maksimālās darījuma vērtības. Turklāt Eiropas Centrālā banka (ECB), pildot savus uzraudzības pienākumus, notiekošās tiesvedības dēļ noteica dividenžu izmaksāšanas ierobežojumus (lai varētu veikt dividenžu izmaksu, ir vajadzīga ECB iepriekšēja piekrišana). Tādēļ bez minētā mehānisma *NLB* būtu ierobežota spēja izmaksāt dividendes, un tas, visticamāk, samazinātu potenciālo ieguldītāju skaitu. Minētajā ziņojumā tika secināts, ka ietekme, ko radītu samazinātā ieguldītāju interese apvienojumā ar paaugstināto risku attiecībā uz *NLB* naudas plūsmām (gan tiesvedības, gan dividenžu izmaksu atlikšanas rezultātā), liktu ieguldītājiem prasīt lielāku kapitāla atdevi, lai varētu nodrošināt pilnībā parakstītu sākotnējo publisko piedāvājumu (“*IPO*”). Apvienotā negatīvā ietekme uz pārdošanas cenu, ko rada saistības ([..] ([28])) un mazāka skaita ieguldītāju prasības par lielāku pašu kapitāla atdevi ([..] ([29])), sasniegtu [..]. Ziņojumā tika secināts, ka šī summa ir lielāka nekā *NLB* aplēses par maksimālo riskam pakļauto nominālo summu [..], kas izriet no minētās tiesvedības. Tādēļ ziņojumā tiek atbalstīts viedoklis, ka, izveidojot kompensēšanas mehānismu saistībā ar tiesvedību Horvātijā, lai atbalstītu *NLB* pārdošanas cenu, galu galā Slovēnijai tiktu radīti lielāki neto ieņēmumi.

5. **SLOVĒNIJAS IESNIEGTAIS ATJAUNINĀTAIS SAISTĪBU SARAKSTS**

(45) Slovēnijas iestādes 2018. gada 13. jūlijā iesniedza jaunu saistību kopumu saistībā ar valsts atbalstu.

(46) Slovēnija lūdza grozīt pārdošanas saistības, ierosinot samazināt tās līdzdalību *NLB* līdz bloķējošajam mazākumam šādā veidā:

1) vismaz līdz 50 % plus viena akcija (“50 % + 1”) līdz 2018. gada 31. decembrim;

2) atlikušās akcijas, kas pārsniedz bloķējošā mazākuma summu, – līdz 2019. gada 31. decembrim.

(47) Savā piedāvātajā grozīto saistību sarakstā Slovēnija nošķir dažādus iespējamos scenārijus saistībā ar *NLB* 75 % - 1 akciju pārdošanu. Šajos dažādajos scenārijos tiktu izmantotas dažādas saistību grupas (sk. 50.–52. apsvērumu) un piemēroti dažādi saistību izpildes termiņi, kā norādīts 3. tabulā.

(48) Slovēnija apgalvo, ka tad, ja tā nebūs noslēgusi saistošu pārdošanas līgumu par tās *NLB* akciju pārdošanu saskaņā ar grozītajām pārdošanas saistībām un grafiku, kas noteikts 46. apsvērumā, Slovēnija piešķirs pilnvarniekam, kurš atbild par cesiju, īpašu mandātu samazināt Slovēnijas līdzdalību *NLB* līdz bloķējošā mazākuma summai attiecībā uz [..].

(49) Labvēlīgos tirgus apstākļos Slovēnija neizslēdz iespēju līdz 2018. gada 31. decembrim pārdot līdzdalību, kas pārsniedz 50 % + 1, vai pat visas 75 % – 1 akcijas.

(50) Attiecībā uz saistībām, kas iesniegtas 2013. gada lēmuma ietvaros, Slovēnija ierosina grozīt un pagarināt šādas esošās saistības (“1. grupas saistības”):

a) piešķirt amata vietas un balsstiesības Uzraudzības padomē un tās komitejās neatkarīgiem ekspertiem saskaņā ar 2013. gada saistību 9.6. punktu, kas grozīts tikai tā, lai neatkarīgiem ekspertiem tiktu piešķirtas 100 % no amata vietām (nevis trīs ceturtdaļas, kā bija noteikts iepriekš);

b) nodrošināt, lai katra valstij piederošā banka joprojām būtu atsevišķa saimnieciskā vienība ar neatkarīgām lēmumu pieņemšanas tiesībām saskaņā ar 2013. gada saistību 9.10. punktu;

c) nodrošināt, lai Slovēnijas valstij piederošiem uzņēmumiem nekādā gadījumā netiktu piemērots labvēlīgāks režīms nekā valstij nepiederošiem uzņēmumiem (nediskriminēšana) saskaņā ar 2013. gada saistību 11. punktu;

d) ievērot iegādes aizliegumu, kā norādīts 2013. gada saistību 12.4. punktā.

(51) Turklāt citas esošās saistības tiktu pagarinātas līdz tam, kad Slovēnija būs samazinājusi savu līdzdalību *NLB* līdz bloķējošajam mazākumam (“2. grupas saistības”), proti:

a) 2013. gada saistību 2. punktā noteiktās izdevumu samazināšanas saistības, kas tiktu grozītas tikai tā, lai darbības izmaksas grupas līmenī (izņemot vienreizējās ārkārtas izmaksas, kas neatkārtojas) gada laikā nevarētu pārsniegt [..] EUR;

([28]) Summas [..] pamatā ir uzkrātie procenti no aptuveni [..] atlikušās pamatsummas, kas tiek prasīta notiekošās tiesvedības ietvaros ([..]); procentu aprēķina pamatā ir procentu aprēķins no tiesas lēmumiem.

([29]) [..] atbilst prasībai par lielāku pašu kapitāla atdevi [..], ko pēc tam izmanto, lai diskontētu gaidāmos dividenžu maksājumus, pamatojoties uz *NLB* uzņēmējdarbības plānu, lai aprēķinātu ietekmi uz *IPO* cenu.

b) 2013. gada saistību 4. punktā noteiktās saistības atbrīvoties no meitasuzņēmumiem, kuri neveic pamatdarbību, kas tiktu grozītas tikai tā, lai *NLB* neatjaunotu uzņēmējdarbību un darbības, no kurām tai bija jāatbrīvojas;

c) 2013. gada saistību 12.1. punktā noteiktās saistības par reklāmas un agresīvas komerciālās stratēģijas aizliegumu;

d) 2013. gada saistību 12.2. punktā noteiktās saistības par kapitāla atmaksas mehānismu un dividenžu aizliegumu, kas grozītas tikai tā, lai, pamatojoties uz revidētiem gada beigu pārskatiem, *NLB* izmaksātu akcionāriem vismaz neto ienākumu summu, ievērojot ierobežojumus, kas noteikti ar Eiropas vai Slovēnijas tiesību aktiem, un ar noteikumu, ka ir izpildītas vairākas minimālā kapitāla prasības;

e) 2013. gada saistību 18. punktā noteiktās saistības par pilnvarnieku, kurš atbild par uzraudzību, kas tiks piemērotas līdz 2019. gada beigām;

f) 2013. gada saistību 19. punktā noteiktās saistības par pilnvarnieku, kurš atbild par cesiju.

(52) Attiecībā uz saistībām par pašu kapitāla atdevi ("*RoE*") un citām riska pārvaldības un kredītpolitikas saistībām saskaņā ar 2013. gada saistību 10.1.–10.6. punktu Slovēnija ierosina pagarināt šīs saistības līdz vismaz *NLB* 50 % + 1 akciju pārdošanai un grozīt tās tikai tā, lai jauno aizdevumu cenas tiktu atzītas par atbilstošām, ja jaunais aizdevums palīdz sasniegt pozitīvu *RoE* pirms nodokļu atskaitīšanas [..] gan attiecībā uz katru individuālo aizdevumu, gan attiecībās ar katru klientu. Tomēr, ja Slovēnija līdz [..] nebūs samazinājusi savu līdzdalību *NLB* līdz bloķējošajam mazākumam, *RoE* saistības atkal tiks piemērotas no [..] līdz brīdim, kad Slovēnija būs samazinājusi valsts līdzdalību *NLB* līdz bloķējošajam mazākumam.

(53) Slovēnija arī iesniedz šādas papildu saistības kā kompensējošus pasākumus saistībā ar aizkavēto pārdošanas procesu ("3. grupas saistības"):

a) *NLB* ne vēlāk kā [..] emitēs otrā līmeņa instrumentu ieguldītājiem, kuri ir neatkarīgi no Slovēnijas, izņemot gadījumus, kad rodas nopietni tirgus traucējumi, un ar Komisijas apstiprinājumu;

b) *NLB* līdz [..] slēgs [10–20] nodaļas Slovēnijā.

(54) Slovēnija arī apņemas: ja līdz 2018. gada 31. decembrim valsts nebūs samazinājusi savu līdzdalību *NLB* līdz bloķējošajam mazākumam, *NLB* līdz [..] atbrīvosies no savas līdzdalības apdrošināšanas meitasuzņēmumā *NLB Vita*.

3. tabula

Piemērojamās saistības un termiņi dažādu scenāriju gadījumā

Scenārijs	1. grupas saistības	2. grupas saistības	3. grupas saistības	NLB Vita	Pašu kapitāla atdeve (tostarp riska pārvaldība un kredītpolitika)
Slovēnija pārdod *NLB* 75 %-1 akcijas līdz 2018. gada 31. decembrim	Līdz 2018. gada 31. decembrim, izņemot saistības par iegādes aizliegumu (līdz 2019. gada 31. decembrim)	Līdz 2018. gada 31. decembrim, izņemot saistības par pilnvarnieku, kurš atbild par uzraudzību (līdz 2019. gada 31. decembrim)	Emitē 2. līmeņa instrumentu līdz [..]; slēdz [10–20] nodaļas līdz [..]	n.p.	Līdz vismaz 50 % + 1 *NLB* akciju pārdošanai
Slovēnija pārdod 50 % + 1 *NLB* akcijas līdz 2018. gada 31. decembrim un atlikušās akcijas, kas pārsniedz bloķējošo mazākumu, – līdz 2019. gada 31. decembrim	Līdz 2019. gada 31. decembrim	Līdz *NLB* 75 % - 1 akciju pārdošanai, izņemot saistības par pilnvarnieku, kurš atbild par uzraudzību (līdz 2019. gada 31. decembrim)	Emitē 2. līmeņa instrumentu līdz [..]; slēdz [10–20] nodaļas līdz [..]	Pārdod pirms [..]	Līdz vismaz 50 % + 1 *NLB* akciju pārdošanai un no [..] līdz 75 % - 1 *NLB* akciju pārdošanai

Scenārijs	1. grupas saistības	2. grupas saistības	3. grupas saistības	NLB Vita	Pašu kapitāla atdeve (tostarp riska pārvaldība un kredītpolitika)
Ja Slovēnija nepārdod 50 % + 1 *NLB* akcijas līdz 2018. gada 31. decembrim, pilnvarniekam, kurš atbild par cesiju, ir jāpārdod Slovēnijas akcijas, kas pārsniedz bloķējošo mazākumu	Līdz 2018. gada 31. decembrim, izņemot saistības par iegādes aizliegumu (līdz 2019. gada 31. decembrim)	Līdz 2018. gada 31. decembrim, izņemot saistības par pilnvarnieku, kurš atbild par uzraudzību (līdz 2019. gada 31. decembrim)	Emitē 2. līmeņa instrumentu līdz [..]; slēdz [10–20] nodaļas līdz [..]	Pārdod pirms [..]	Līdz vismaz 50 % + 1 *NLB* akciju pārdošanai un no [..] līdz 75 % - 1 *NLB* akciju pārdošanai
Slovēnija pārdod 50 % + 1 *NLB* akcijas līdz 2018. gada 31. decembrim, bet nepārdod atlikušās akcijas, kas pārsniedz bloķējošo mazākumu, līdz 2019. gada 31. decembrim	Līdz 2019. gada 31. decembrim	Līdz *NLB* 75 % - 1 akciju pārdošanai, izņemot saistības par pilnvarnieku, kurš atbild par uzraudzību (līdz 2019. gada 31. decembrim)	Emitē 2. līmeņa instrumentu līdz [..]; slēdz [10–20] nodaļas līdz [..]	Pārdod pirms [..]	Līdz vismaz 50 % + 1 *NLB* akciju pārdošanai un no [..] līdz 75 % - 1 *NLB* akciju pārdošanai

6. **PASĀKUMU NOVĒRTĒJUMS**

6.1. **Valsts atbalsta esamība**

(55) Saskaņā ar LESD 107. panta 1. punktu valsts atbalsts ir jebkāds "atbalsts, ko piešķir dalībvalstis vai ko jebkādā citā veidā piešķir no valsts līdzekļiem un kas rada vai draud radīt konkurences izkropļojumus, dodot priekšroku konkrētiem uzņēmumiem", ciktāl tāds atbalsts iespaido tirdzniecību starp dalībvalstīm.

(56) Komisija jau secināja 2013. gada lēmumā, ka 18. apsvērumā minētie pasākumi ir valsts atbalsts. Šis novērtējums nav mainījies ([30]).

(57) Komisija 58.–62. apsvērumā novērtēs, vai kumulatīvie nosacījumi, lai pasākumu varētu uzskatīt par valsts atbalstu, ir izpildīti attiecībā uz kompensēšanas mehānismu, kas minēts 43. apsvērumā ("kompensēšanas mehānisms"). Tā kā valsts atbalsta kritēriji ir kumulatīvi, pasākumu neuzskata par valsts atbalstu, ja vismaz viens no valsts atbalsta kritērijiem nav izpildīts.

(58) Komisija novērtēs, vai kompensēšanas mehānisms, ko Slovēnija plāno ieviest, piešķirtu *NLB* priekšrocības. Šai nolūkā Komisija izmantos "tirgus ekonomikas operatora" (*MEO*) testu, ko var piemērot dažādiem saimnieciskiem darījumiem. Komisija norāda, ka kompensēšanas mehānisms tiek ieviests aktīvu pārdošanas kontekstā, tāpēc Komisijai ir jāpiemēro "privātā pārdevēja tests". Tas ietver Komisijas novērtējumu par to, vai arī hipotētisks privāts pārdevējs būtu piedāvājis tādu pašu kompensēšanas mehānismu tāda paša pārdošanas procesa ietvaros.

(59) Pirmkārt, Komisija konstatē, ka kompensēšanas mehānisms attiecas uz tiesas prāvām, kas tiek izskatītas ilgi un attiecībā uz kurām ieguldītājiem ne vienmēr ir plaša vērtēšanas pieredze ([31]). Nesen Horvātijas tiesas lēma par sliktu *NLB*, un tas šo jautājumu pilnībā izvirzīja ieguldītāju uzmanības lokā ([32]). Strīds sākās vēl pirms Dienvidslāvijas sadalīšanās un nav saistīts ar *NLB* nesen veiktajām operācijām un darbībām. Tas, ka šie prasījumi var radīt iespēju atzīt *NLB* par solidāri atbildīgu kopā ar *Ljubljanska banka d.d.*, vēl papildus sarežģī prasījuma novērtēšanu, jo daudz grūtāk ir novērtēt minētā prasījuma ietekmi atsevišķi uz *NLB*. Komisija izprot, ka šīs vērtēšanas grūtības

([30]) Attiecībā uz Slovēnijas piezīmi (sk. 41. apsvērumu), ka saistības attiecas tikai uz 2013. gada rekapitalizāciju, Komisija atzīmē, ka pirmie divi rekapitalizācijas pasākumi tika pagaidu kārtā apstiprināti glābšanas lēmumos un 2013. gada lēmumā tie tika apstiprināti tikai kā pārstrukturēšanas atbalsts, ņemot vērā pārstrukturēšanas plānu un iesniegtās saistības. Tādēļ iesniegtās saistības attiecas arī uz abiem pirmajiem rekapitalizācijas pasākumiem.

([31]) Tā ir atšķirība no juridiskām prasībām, kas ir biežāk sastopamas uzņēmumu parastajā darbībā, piemēram, prasījumiem attiecībā uz produktu saistībām vai pretenzijām par negodīgu tirdzniecību.

([32]) Skatīt 21. zemsvītras piezīmi.

var radīt problēmas informācijas asimetrijas dēļ. Ņemot to visu vērā, ir saprotams, ka bez šāda mehānisma izveidošanas ieguldītāji šajā jautājumā rēķināsies ar maksimālām summām. Tā kā ieguldītāji rēķināsies ar visnegatīvāko iespējamo scenāriju, šis mehānisms ļautu Slovēnijas iestādēm labāk izmantot situāciju, ja tiesas lēmumi būs labvēlīgāki.

(60) Otrkārt, Komisija ņem vērā Slovēnijas iesniegtajā ziņojumā iekļauto informāciju, kurā norādīts, pamatojoties uz ieguldītāju atsauksmēm, ka tad, ja šāda kompensēšanas mehānisma nebūs, daži ieguldītāji vairs nepiedalīsies *IPO*, un tas varētu negatīvi ietekmēt pārdošanas cenu ([33]). Šajā sakarā ziņojumā galvenokārt norādīts uz ieguldītājiem, kuri ir ieinteresēti ieguldīt, ja tiek izmaksātas dividendes. Šajā kontekstā Komisija arī atzīmē, ka [..] ECB, pildot savus uzraudzības pienākumus, jau ir noteikusi dividenžu ierobežojumus nepabeigtās tiesvedības dēļ. Tāpēc *NLB* netika ļauts izmaksāt dividendes [..] ([34]). Visbeidzot, attiecībā uz scenāriju, kad "mehānisma nav", ziņojumā tiek uzsvērts, ka tas negatīvi ietekmēs [..] pārdošanas cenu ([35]), un kompensēšanas mehānisma neesamība var pat apdraudēt *IPO* pabeigšanu ([36]).

(61) Komisija atzīmē, ka ziņojumā, pamatojoties uz saprātīgiem pieņēmumiem, kurus pārbaudījusi Komisija, tiek norādīts, ka negatīvais un maksimālistiskais ieguldītāju viedoklis par Horvātijas tiesvedību ([..]) kopā ar ieguldītājiem samazinātajām procentu likmēm no dividendēm ([..]) ar pamatotu rezervi pārsniedz aplēstās Slovēnijas valsts izmaksas, ko radītu mehānisms (ne vairāk kā [..], bet mazāk, ja tiesas nolēmumi būs labvēlīgāki). Pamatojoties uz to, Komisija secina, ka šim mehānismam būs pozitīva ietekme uz neto ieņēmumiem no *NLB* pārdošanas.

(62) Pamatojoties uz novērtējumu, kas sniegts 58.–61. apsvērumā, Komisija piekrīt, ka privāts pārdevējs ļoti specifiskajā Horvātijas tiesvedības situācijā arī piešķirtu šādu kompensēšanas mehānismu pārdošanas procesa kontekstā un ka tāpēc Slovēnija nepiešķir *NLB* nekādas priekšrocības. Tā kā LESD 107. panta 1. punktā minētie kritēriji ir kumulatīvi un, ņemot vērā to, ka nosacījums par priekšrocības piešķiršanu nav izpildīts, papildu valsts atbalsta esamība, ieviešot kompensēšanas mehānismu, ir izslēgta.

6.2. **Saderības novērtējums**

(63) Attiecībā uz Slovēnijas un citu personu piezīmēm, kas minētas šā lēmuma 3. un 4. sadaļā, Komisija atzīmē, ka vairākas no šīm piezīmēm drīzāk attiecas uz 2013. gada lēmumu. Komisija atgādina, ka tā izvērtēs tikai tos jautājumus, kas tika izvirzīti 2018. gada lēmumā sākt procedūru, un neveiks nekādu atkārtotu novērtējumu par 2013. gada lēmumu, un tā arī neveiks nekādu atkārtotu novērtējumu ne par tolaik sniegto atbalstu, ne arī par minētā atbalsta saderību, pamatojoties uz Slovēnijas 2013. gadā iesniegtajām saistībām. Konkrētāk, Komisija atkārtoti nevērtēs savu secinājumu par to, ka *NLB* ilgtermiņa dzīvotspēja būtībā bija balstīta uz apņemšanos pārdot savas akcijas līdz bloķējošā mazākuma līmenim. Prasība mainīt *NLB* īpašumtiesības patiešām nodrošināja tādu *NLB* pārvaldīšanu visos līmeņos, kas maksimāli palielināja tās vērtību, un šai prasībai nebija nekādu citu īstermiņa vai ilgtermiņa politisko mērķu.

(64) Komisija uzskata, ka uz bažām un sākotnējiem konstatējumiem, kas iekļauti 2018. gada lēmumā sākt procedūru, attiecas šādas citu ieinteresēto personu piezīmes:

a) pirmās personas atsauce uz citiem valsts atbalsta gadījumiem, kuros Komisija bija piešķīrusi pārdošanas saistību pagarinājumu ([37]), un apgalvojums, ka termiņa pagarinājums līdz 2019. gadam būs Slovēnijai un tās nodokļu maksātājiem kopumā labvēlīgs;

b) pirmās personas apgalvojums, ka papildu saistības tikai pasliktinātu *NLB* ilgtermiņa dzīvotspējas izredzes.

([33]) Komisija 2017. gada grozījumu lēmuma 28. un 29. apsvērumā jau secināja, ka darījuma apjoms bija ievērojams, salīdzinot ar ieguldītāju pieprasījumu. Konkrēti, Komisija konstatēja, ka *NLB IPO* būtu ievērojami lielāks, salīdzinot ar nesen novērotajiem darījumu apjomiem CAE tirgū. Turklāt Slovēnija nav pietiekami pārstāvēta tirgus indeksos, un tas nozīmē, ka to ieguldītāju dabiskais pieprasījums, kuri ņem vērā indeksu vai izmanto indeksu kā kritēriju, ir ierobežots. Komisija 2017. gada grozījumu lēmumā tādēļ secināja, ka pakāpeniskāks akciju pārdošanas process bija pamatots. Mazāks pieprasījums, ko radīs lielāka skaita ieguldītāju izslēgšana, patiešām vēl vairāk samazinās iespējamo *IPO* cenu.

([34]) Sk. arī *NLB* 31. akcionāru sapulces paziņojumu presei: https://www.nlb.si/investor-news-27-06-2018.

([35]) Finanšu konsultants pieņem, ka ieguldītāji palielinās savas prasības par pašu kapitāla atdevi no ieguldījumiem par [..], un tas negatīvi ietekmētu *NLB* akciju cenu [..].

([36]) Komisija atgādina, kā paskaidrots 44. apsvērumā, ka Horvātijas problēmas ietekme uz vērtējumu absolūtos skaitļos ir ievērojama.

([37]) Sk. šā lēmuma 27.a apsvērumu.

(65) Attiecībā uz salīdzinājumu ar citām lietām Komisija atgādina, ka visos gadījumos tā novērtē saderību, pamatojoties uz Komisijas paziņojumiem ([38]), kas piemērojami konkrētā atbalsta piešķiršanas laikā. Komisija arī atgādina, ka šajā gadījumā *NLB* akciju pārdošana bija vajadzīga, lai nodrošinātu *NLB* dzīvotspēju, un bija daļa no vispārējā pārstrukturēšanas atbalsta novērtējuma, savukārt citos gadījumos aktīvu pārdošana notika likvidācijas atbalsta novērtējuma kontekstā.

(66) Komisija atzīmē, ka nav norādīti nekādi konkrēti iemesli vai saistību piemēri attiecībā uz apgalvojumiem, ka tas negatīvi ietekmēs *NLB* dzīvotspēju. Kā atzīmēts 2018. gada lēmuma sākt procedūru 55. apsvērumā, Komisija novērtēs, vai jaunajā saistību kopumā tiek saglabāts 2013. gada lēmuma un 2017. gada grozījumu lēmuma sākotnējais līdzsvars un vai grozītās saistības negatīvi neietekmē *NLB* dzīvotspēju, vienlaikus arī saglabājot līdzvērtību attiecībā uz sloga sadalījumu un kompensēšanas pasākumiem.

(67) Tā kā Slovēnija 2018. gada 13. jūlijā paziņoja par grozītām saistībām, Komisija novērtēs, vai šīs jaunās saistības varētu uzskatīt par līdzvērtīgām saistībām, kas sākotnēji tika iesniegtas saistībā ar 2013. gada lēmumu un 2017. gada grozījumu lēmumu. Komisija atkārtoti nevērtēs saistības, kas tika iesniegtas 2017. gada 21. decembrī un tika novērtētas 2018. gada lēmuma sākt procedūru kontekstā.

(68) Pārstrukturēšanas lēmumu principā ([39]) var grozīt, ja šādi grozījumi neparedz papildu atbalstu un to pamatā ir jaunas saistības, kuras var uzskatīt par līdzvērtīgām sākotnēji iesniegtajām. Šādā situācijā esošie atbalsta pasākumi joprojām paliek saderīgi, pamatojoties uz LESD 107. panta 3. punkta b) apakšpunktu, tikai tad, ja paliek neskarts sākotnējā lēmuma vispārējais līdzsvars. Lai saglabātu minēto sākotnējo līdzsvaru, grozītās saistības nedrīkst negatīvi ietekmēt atbalsta saņēmēja dzīvotspēju un vispārējam saistību kopumam joprojām ir jābūt līdzvērtīgam sloga sadalījuma un kompensējošo pasākumu ziņā, ņemot vērā Pārstrukturēšanas paziņojuma prasības.

(69) 2018. gada lēmumā sākt procedūru ([40]) tiek atgādināts, ka 2013. gada lēmuma dzīvotspējas sadaļas pamatā būtībā bija izmaiņas *NLB* īpašumtiesību struktūrā, lai nodrošinātu *NLB* ilgtermiņa dzīvotspēju. 2013. gadā Slovēnijas iestādes patiešām apņēmās novērst valsts ietekmi uz *NLB* ikdienas darbību. Slovēnija tagad piedāvā pārdot vismaz 50 % + 1 *NLB* akcijas līdz 2018. gada 31. decembrim un atlikušās akcijas, kas pārsniedz bloķējošo mazākumu, – līdz 2019. gada 31. decembrim.

(70) Komisija var atkārtoti apstiprināt *NLB* ilgtermiņa dzīvotspēju, ja tiek ļoti stingri ievērots šis pārskatītais pārdošanas grafiks. Šajā kontekstā Komisija pozitīvi vērtē to, ka grozītās saistības noteiktā mērā ir saistītas ar nodalīšanas procesu, tādējādi nosakot piemērotus stimulus ātrākam pārdošanas procesam. Komisija, piemēram, atzīmē, ka tad, ja līdz 2019. gada 31. decembrim akcijas tiks pārdotas līdz bloķējošā mazākuma līmenim, dažas saistības vairs nebūs spēkā no agrāka datuma ([41]). Tam būtu jānodrošina, ka Slovēnija pēc iespējas ātrāk pārdod savu līdzdalību līdz bloķējošā mazākuma līmenim. Komisija secina, ka pārskatītajam termiņam saistībā ar jaunajām Slovēnijas saistībām ir jānodrošina, ka gan *NLB* pārdošana, gan pārstrukturēšanas perioda beigas netiek nepamatoti aizkavētas ([42]).

(71) 2018. gada lēmumā sākt procedūru ([43]) Komisija minēja arī citus konstatējumus, kas liecina par nepietiekamu progresu dzīvotspējas atjaunošanas kontekstā, piemēram, jauna subordinētā parāda kapitāla neemitēšana, augsts

([38]) Komisijas paziņojums "Valsts atbalsta noteikumu piemērošana pasākumiem, kas veikti attiecībā uz finanšu iestādēm saistībā ar pašreizējo globālo finanšu krīzi" ("2008. gada banku paziņojums") (OV C 270, 25.10.2008., 8. lpp.); Komisijas paziņojums "Finanšu iestāžu rekapitalizāciju pašreizējās finanšu krīzes apstākļos – atbalsta ierobežošana līdz nepieciešamajam minimumam un aizsardzības līdzekļi pret pārmērīgiem konkurences traucējumiem" ("Rekapitalizācijas paziņojums") (OV C 10, 15.1.2009., 2. lpp.); Komisijas paziņojums par samazinātas vērtības aktīviem piemērojamo režīmu Kopienas banku nozarē ("Samazinātas vērtības aktīvu paziņojums") (OV C 72, 26.3.2009., 1. lpp.); Komisijas paziņojums par finanšu nozares dzīvotspējas atjaunošanu un tās pārstrukturēšanas pasākumu novērtējumu pašreizējās krīzes apstākļos atbilstīgi valsts atbalsta noteikumiem ("Pārstrukturēšanas paziņojums") (OV C 195, 19.8.2009., 9. lpp.); Komisijas paziņojums par valsts atbalsta noteikumu piemērošanu no 2011. gada 1. janvāra pasākumiem banku labā saistībā ar finanšu krīzi ("2010. gada paziņojums par termiņa pagarinājumu") (OV C 329, 7.12.2010., 7. lpp.); un Komisijas paziņojums par valsts atbalsta noteikumu piemērošanu no 2012. gada 1. janvāra pasākumiem banku labā saistībā ar finanšu krīzi ("2011. gada paziņojums par termiņa pagarinājumu") (OV C 356, 6.12.2011., 7. lpp.).

([39]) Komisija izņēmuma kārtā ir apstiprinājusi arī esošo saistību grozījumus dažos citos gadījumos, piemēram, ar Komisijas 2017. gada 18. septembra Lēmumu (ES) 2018/119 par valsts atbalstu SA.47702 (2017/C) (ex 2017/N) – Apvienotā Karaliste – Alternatīvu pasākumu kopums, ar ko aizstāj *Royal Bank of Scotland* saistības par *Rainbow* darījumdarbības bloka atsavināšanu (OV L 28, 31.1.2018., 49. lpp.).

([40]) Sk. 2018. gada lēmuma sākt procedūru 57. apsvērumu.

([41]) Jo īpaši saistības pārdot [..], [..] un [..].

([42]) Kā nepārprotami norādīts Pārstrukturēšanas paziņojuma 15. punktā.

([43]) Sk. 2018. gada lēmuma sākt procedūru 58. apsvērumu.

ieņēmumus nenesošo kredītu līmenis un korporatīvās pārvaldības problēmas saistībā ar Uzraudzības padomes locekļu nominēšanu ([44]). Komisija atzīmē, ka Slovēnija savā 2018. gada 13. jūlija paziņojumā apņēmās nodrošināt, ka *NLB* emitēs 2. līmeņa instrumentu līdz [..] un ka tikai neatkarīgi eksperti būs Uzraudzības padomes locekļi. Komisija uzskata, ka šīs saistības pozitīvi ietekmēs *NLB* dzīvotspēju. Komisija ņem vērā arī to, ka ieņēmumus nenesošo kredītu īpatsvars kopējos aizdevumos ([45]) 2018. gada 1. ceturksnī ir vēl vairāk samazinājies un ir 8,8 % (salīdzinājumā ar 9,2 % 2017. gada decembra beigās).

(72) 2018. gada lēmumā sākt procedūru ([46]) Komisija arī pauda šaubas par to, cik efektīvs būs Slovēnijas sākotnējais priekšlikums par ārēja pilnvarnieka iecelšanu kā kompensējošu pasākumu. Tā kā Slovēnija šīs saistības savā jaunākajā paziņojumā vairs nav iekļāvusi, Komisijai šajā lēmumā nav jāizdara nekādi secinājumi par minētā ārējā pilnvarnieka darbības efektivitāti.

(73) Komisija 2018. gada lēmumā sākt procedūru ([47]) izdarīja provizorisku secinājumu, ka *NLB* pārdošanas aizkavēšanās *de facto* pagarināja pārstrukturēšanas periodu. Tā kā vairākas saistības bija loģiski saistītas ar pārstrukturēšanas periodu (sk. 2018. gada lēmuma sākt procedūru 25. apsvērumu), Komisija norādīja, ka pārdošanas procesa termiņa pagarināšana ir saistīta arī ar citu pārstrukturēšanas saistību termiņa pagarināšanu. Komisija atzīmē, ka Slovēnija tagad ierosina pagarināt gandrīz visas attiecīgās esošās saistības līdz pārdošanas procesa beigām. 2013. gada lēmuma vissvarīgākās esošās saistības, kas netiek pilnībā pagarinātas līdz tam, kad līdzdalība ir samazināta līdz bloķējošā mazākuma līmenim, ir [..] saistības. Tomēr Komisija atzīmē, ka papildus esošo saistību pagarināšanai ir paredzētas arī papildu kompensējošās saistības.

(74) Komisija 2018. gada lēmumā sākt procedūru ([48]) arī pauda šaubas par to, vai Slovēnija nevarēja vēl vairāk uzlabot *NLB* dzīvotspēju, cita starpā pārveidojot ārējo pilnvarnieku par pilnībā pilnvarotu pilnvarnieku, kurš atbild par cesiju. Komisija arī pauda šaubas ([49]) par to, vai atteikšanās no alternatīvajām saistībām atbrīvoties no meitasuzņēmumiem Balkānu valstīs nevājinās esošās saistības. Komisija atzīmē, ka Slovēnija tagad ierosina piešķirt pilnvarniekam, kurš atbild par cesiju, ekskluzīvu mandātu pārdot Slovēnijas daļu *NLB* līdz bloķējoša mazākuma līmenim, ja Slovēnija neizpildīs pārdošanas saistības. Komisija uzskata, ka pilnvarnieka, kurš atbild par cesiju, pievienošana novērš bažas, kas tika izteiktas par *NLB* 75 %-1 akciju pārdošanas īstenošanu, tādējādi nostiprinot pārdošanas saistību ticamību un uzlabojot *NLB* dzīvotspējas izredzes.

(75) 2018. gada lēmuma sākt procedūru 63. apsvērumā Komisija arī izteica šaubas par to, vai Slovēnijai nevajadzētu apsvērt papildu *NLB* strukturālos pasākumus, piemēram, atbrīvošanos no dažiem meitasuzņēmumiem un/vai rīcības pasākumus, lai kompensētu aizkavēšanos saistībā ar *NLB* akciju pārdošanu un pārstrukturēšanas procesu. Tā kā *NLB* ilgāku laikposmu darbosies tirgū, lai gan tās ilgtermiņa dzīvotspēja nebūs pilnībā nodrošināta, tas varētu radīt konkurences izkropļojumus. Komisija tagad konstatē, ka Slovēnija ir ierosinājusi trīs papildu saistības ([50]), kas attiecas uz 2. līmeņa instrumenta emisiju līdz [..], [10–20] papildu nodaļu slēgšanu un atbrīvošanos no *NLB* līdzdalības *NLB Vita* (šo atbrīvošanos – tikai tad, ja Slovēnija līdz 2018. gada beigām nebūs samazinājusi savu līdzdalību *NLB* līdz bloķējošā mazākuma līmenim). Patiešām, jo ilgāks ir laikposms bez ilgtermiņa dzīvotspējas pilnīga nodrošinājuma, jo vairāk kompensēšanas pasākumu ir vajadzīgs, lai nodrošinātu, ka kopējās saistības joprojām ir līdzvērtīgas kompensējošo pasākumu ziņā. Komisija uzskata, ka to nodaļu skaits, kuras Slovēnija plāno slēgt, ir ievērojams (salīdzinājumā ar *NLB* nodaļu kopskaitu Slovēnijā ([51])) un *NLB* komerciālā klātbūtne Slovēnijā tādējādi kļūs mazāk nozīmīga ([52]). Komisija arī pozitīvi vērtē ietekmi, ko radīs *NLB Vita* nodalīšana, – gan attiecībā uz konkurenci ([53]), gan sloga sadalījumu, nevajadzīgi nekaitējot *NLB* dzīvotspējai ([54]). Kopumā Komisija secina, ka kompensējošie pasākumi ir pietiekami, lai kompensētu aizkavēšanos, pārdodot *NLB* 75 %-1 akcijas, un ieilgušo pārstrukturēšanas procesu.

([44]) Sk. 2018. gada lēmuma sākt procedūru 36. apsvērumu.
([45]) Sk. 1. tabulu.
([46]) Sk. 2018. gada lēmuma sākt procedūru 59.–62. apsvērumu.
([47]) Sk. 2018. gada lēmuma sākt procedūru 63. apsvērumu.
([48]) Sk. 2018. gada lēmuma sākt procedūru 63. apsvērumu.
([49]) Sk. 2018. gada lēmuma sākt procedūru 65. apsvērumu.
([50]) Sk. šā lēmuma 53. un 54. apsvērumu.
([51]) Sk. šā lēmuma 15. apsvērumu.
([52]) Sk. arī Pārstrukturēšanas paziņojuma 35. punktu.
([53]) Sk. arī šā lēmuma 15. un 16. apsvērumu – *NLB Vita* ir mazāks uzņēmums nekā ārvalstu meitasuzņēmumi, no kuriem *NLB* bija jāatbrīvojas saskaņā ar sākotnējām nodalīšanas saistībām (ņemot vērā arī to, ka *NLB Vita* par 50 % ir kopuzņēmums). *NLB Vita* nodrošina salīdzinoši nelielu ieguldījumu *NLB* kopējos neto ieņēmumos, un *NLB* dzīvotspēja netiks negatīvi ietekmēta.
([54]) Sk. arī Pārstrukturēšanas paziņojuma 35. punktu.

(76) 2018. gada lēmuma sākt procedūru 63. apsvērumā Komisija arī pauda šaubas par to, vai jaunas līzinga sabiedrības izveidošana uzreiz pēc iepriekšējās līzinga sabiedrības likvidācijas saskaņā ar 2013. gada lēmuma pamatā esošajām valsts atbalsta saistībām nebūtu pretrunā saistībām atbrīvoties no *NLB* meitasuzņēmumiem, kas neveic pamatdarbību. Komisija atzīmē, ka *NLB* tikmēr ir atsaukusi visas jaunu uzņēmumu izveides procedūras, un tas kliedē minētās šaubas.

(77) 2018. gada lēmumā sākt procedūru ([55]) Slovēnija tika arī aicināta paskaidrot, ka jaunākās saistības neizmaina nekādas citas saistības, kas ir 2017. gada grozījumu lēmuma pamatā (jo īpaši attiecībā uz iegādes aizliegumu). Komisija atzīmē, ka tagad Slovēnija savā nesenajā paziņojumā ([56]) ir precizējusi, ka iegādes aizliegums paliks spēkā līdz 2019. gada 31. decembrim.

7. **SECINĀJUMS**

(78) Pamatojoties uz iepriekš minēto novērtējumu par jauno saistību kopumu, par kuru tika paziņots 2018. gada 13. jūlijā, Komisijas šaubas par saistību līdzvērtību, kas tika izteiktas 2018. gada lēmumā sākt procedūru, ir kliedētas un 2013. gada lēmumā un 2017. gada grozījumu lēmumā izdarītie secinājumi netiek ietekmēti. Tādēļ, pamatojoties uz Padomes Regulas (ES) 2015/1589 ([57]) 9. panta 3. punktu, Komisija secina, ka valsts atbalsts, kas sniegts *NLB*, ir saderīgs ar iekšējo tirgu, pamatojoties uz LESD 107. panta 3. punkta b) apakšpunktu.

(79) Turklāt, pamatojoties uz Regulas (ES) 2015/1589 4. panta 2. punktu, Komisija secina, ka mehānisms, kas nodrošina kompensāciju *NLB* par tiesiskajām sekām, kas saistītas ar nepabeigto tiesvedību Horvātijā, neietver valsts atbalstu LESD 107. panta 1. punkta nozīmē.

(80) Komisija atzīmē, ka Slovēnija izņēmuma kārtā ir piekritusi saņemt šā lēmuma tekstu tikai angļu valodā,

IR PIEŅĒMUSI ŠO LĒMUMU.

1. pants

Slovēnijas saskaņā ar lēmumiem SA.33229 (2012/C) (*ex* 2011/N) un SA.33229 (2017/N-2) iesniegto saistību aizstāšana ar Slovēnijas paziņotajām saistībām, kas izklāstītas šā lēmuma pielikumā, ir saderīga ar iekšējo tirgu LESD 107. panta 3. punkta b) apakšpunkta nozīmē.

2. pants

Kompensēšanas mehānisms, ar ko *NLB* kompensē tiesiskās sekas, kas saistītas ar nepabeigto tiesvedību Horvātijā, neietver valsts atbalstu LESD 107. panta 1. punkta nozīmē.

3. pants

Šis lēmums ir adresēts Slovēnijas Republikai.

Briselē, 2018. gada 10. augustā

Komisijas vārdā –
Komisijas locekle
Margrethe VESTAGER

([55]) Sk. 2018. gada lēmuma sākt procedūru 66. apsvērumu.
([56]) Sk. šā lēmuma 50. apsvērumu.
([57]) Padomes 2015. gada 13. jūlija Regula (ES) 2015/1589, ar ko nosaka sīki izstrādātus noteikumus Līguma par Eiropas Savienības darbību 108. panta piemērošanai (OV L 248, 24.9.2015., 9. lpp.).

PIELIKUMS

JAUNAS SAISTĪBAS, AR KO AIZSTĀJ 2017. GADA GROZĪJUMU LĒMUMA 14. SAISTĪBAS

(14) **[Valsts līdzdalības samazināšana]** Slovēnija samazinās savu akciju skaitu *NLB d.d.* līdz 25 % plus viena akcija (turpmāk tekstā "bloķējošais mazākums") šādi:

vismaz par 50 % plus vienu akciju – līdz 2018. gada 31. decembrim. Labvēlīgos tirgus apstākļos Slovēnija neizslēdz iespēju pārdot lielāku akciju skaitu par 50 % plus vienu akciju, – līdz pat visiem 75 % mīnus viena akcija.

Ja Slovēnija nenoslēdz a) saistošu(-us) pirkuma līgumu(-us) par *NLB d.d.* akciju pārdošanu saskaņā ar šo 14.a punktu līdz 2018. gada 31. decembrim, Slovēnija piešķir pilnvarniekam, kurš atbild par cesiju (un kurš iecelts atbilstīgi 2013. gada saistību 19. punktam) īpašu mandātu samazināt Slovēnijas līdzdalību *NLB d.d.* līdz bloķējošam mazākumam attiecībā uz [..]. Ja pilnvarniekam, kurš atbild par cesiju, piešķir mandātu samazināt Slovēnijas līdzdalību *NLB d.d.* līdz bloķējošam mazākumam saskaņā ar šo 14.a punktu, visas saistības, kas noteiktas 14.1. un 14.2. punktā, izņemot 14.1.4. un 14.2.6. punktā minētās saistības, vairs nepiemēro, sākot no 2018. gada 31. decembra. Tas pats attiecas uz gadījumu, ja Slovēnija samazina savu līdzdalību *NLB d.d.* līdz bloķējošam mazākumam līdz 2018. gada 31. decembrim;

atlikušās akcijas, kas pārsniedz bloķējošo mazākumu, – līdz 2019. gada 31. decembrim.

Ja Slovēnija nenoslēdz a) saistošu(-us) pirkuma līgumu(-us) par *NLB d.d.* akciju pārdošanu saskaņā ar šo 14.b punktu līdz 2019. gada 31. decembrim, Slovēnija piešķir pilnvarniekam, kurš atbild par cesiju (un kurš iecelts atbilstīgi 2013. gada saistību 19. punktam) īpašu mandātu samazināt Slovēnijas līdzdalību *NLB d.d.* līdz bloķējošam mazākumam attiecībā uz [..].

Slovēnija samazinās savu līdzdalību *NLB d.d.* saskaņā ar iepriekš minētajiem punktiem pārredzamā, atklātā un konkurējošā procesā, pamatojoties uz noteikumiem, kas iekļauti Rīkojumā par valsts īpašuma pārvaldīšanas stratēģiju ieguldītājam(-iem), kurš(-i) ir neatkarīgs(-i) no Slovēnijas Republikas un nav saistīts(-i) ar to.

Pilnvarnieks, kurš atbild par cesiju, pildot savus pienākumus saskaņā ar 14.a vai 14.b punktu, rīkojas saskaņā ar iepriekšējo punktu un ar pietiekamu prasmi, uzmanību un rūpību.

Gadījumā, ja Slovēnija nesamazina savu līdzdalību *NLB d.d.* līdz bloķējošam mazākumam līdz 2018. gada beigām, *NLB d.d.* atbrīvosies no sava apdrošināšanas meitasuzņēmuma *NLB Vita* līdz [..].

Ja Slovēnija ir pārdevusi vismaz 50 % plus vienu akciju no līdzdalības *NLB d.d.*, vēlākais, līdz 2018. gada 31. decembrim, piemēro 14.1. punktā minētās saistības, kas jāizpilda līdz 2019. gada 31. decembrim. Saistības, kas minētas 14.2. punktā, izņemot 14.2.1. un 14.2.6. punktā minētās saistības, piemēro un tās ir jāizpilda līdz brīdim, kad Slovēnija ir samazinājusi savu līdzdalību *NLB d.d.* līdz bloķējošam mazākumam. Saistības, kas minētas 14.2.1. punktā, piemēro un tās ir jāizpilda līdz brīdim, kad lielākā daļa (vismaz 50 % + 1 akcija) no valsts līdzdalības ir pārdota, un no [..] līdz brīdim, kad Slovēnija ir samazinājusi savu līdzdalību *NLB d.d.* līdz bloķējošam mazākumam.

(14.1.) Slovēnija apņemas izdarīt turpmāk minēto:

(14.1.1.) piešķirt visas amata vietas un balsstiesības Uzraudzības padomē un tās komitejās neatkarīgiem ekspertiem, t. i., personām, kuras:

pašlaik nav nodarbinātas vai 24 mēnešus pirms iecelšanas amatā nebija nodarbinātas iestādē "*Slovenian Sovereign Holding*", valsts iestādē, valsts aģentūrā, valsts fondā, publisko tiesību iestādē vai publisko tiesību ekonomikas iestādē, kuras dibinātāja ir Slovēnijas Republika;

pašlaik nav nodarbinātas vai 24 mēnešus pirms iecelšanas amatā nebija nodarbinātas jebkurā citā publiskā struktūrā, kas netieši izmanto valsts budžetu, vai jebkurā struktūrā, kurā Slovēnijas Republikai, *Slovenian Sovereign Holding* vai *Kapitalska družba pokojninskega in invalidskega zavarovanja d.d.* ir dominējoša ietekme uz tās darbību, kā noteikts Uzņēmumu likumā (Slovēnijas Republikas *Oficiālais Vēstnesis* Nr. 65/09 – oficiālais konsolidētais teksts un turpmākie grozījumi);

pašlaik neieņem vai 24 mēnešus pirms viņu iecelšanas amatā nav ieņēmušas vadītāja vai citu vadošu amatu Slovēnijas politiskā partijā;

(14.1.2.) nodrošināt, lai katra valstij piederošā banka joprojām būtu atsevišķa saimnieciskā vienība ar neatkarīgām lēmumu pieņemšanas tiesībām saskaņā ar 2013. gada saistību 9.10. punktu;

(14.1.3.) nodrošināt, lai Slovēnijas valstij piederošiem uzņēmumiem nekādā gadījumā netiktu piemērots labvēlīgāks režīms nekā valstij nepiederošiem uzņēmumiem (nediskriminēšana) saskaņā ar 2013. gada saistību 11. punktu;

(14.1.4.) nodrošināt, lai *NLB* neiegādājas nekādu līdzdalību nevienā uzņēmumā saskaņā ar 2013. gada saistību 12.4. punktu.

(14.2.) Slovēnija arī apņemas izpildīt šādas 2013. gada saistības (to sākotnējā redakcijā un ar šādiem satura grozījumiem):

(14.2.1.) **[riska pārvaldība un kreditēšanas politika]** *NLB* pārskatīs savu riska pārvaldības procesu, un jo īpaši *NLB d.d.* un tās saistītie uzņēmumi, kas veic banku pamatdarbību:

(14.2.1.1.) noteiks cenu katram jaunam aizdevumam (uzskatot, ka jauns ir tāds aizdevums, kas tiek izsniegts ikvienam jaunam uzņēmumam, kurš nav saistīts ar esošiem darījumiem), izmantojot atbilstīgus iekšējus cenu noteikšanas instrumentus (piem., pašlaik izmantoto instrumentu *Kreditni Kalkulator* un tā jaunākas versijas) vai izmantojot atbilstīgus iekšējos norādījumus cenu noteikšanai (gadījumos, kad tirgū masveidā veidojas maza apjoma riska darījumi vai riska darījumi ar MVU). Uzskata, ka jaunam aizdevumam cena ir noteikta atbilstīgi, ja jaunais aizdevums veicina pozitīvas kapitāla atdeves panākšanu pirms nodokļu samaksas, kas ir [..] vai nu atsevišķam aizdevumam, vai arī katram klientam. Aprēķinot kapitāla atdevi līgumam ar klientu, var iekļaut procentu ienākumus, pakalpojuma maksu, kā arī tā paša klienta citus kombinētus produktus.

Šā aprēķina nolūkā var ņemt vērā visu vienam klientam piešķirto aizdevumu vidējo svērto apmēru (aizdevumiem, kas piešķirti pēc šā lēmuma pieņemšanas datuma), citas maksas darbības vai bankas darījumus, kas veicina rentablas attiecības ar vienu un to pašu klientu; mērķis ir panākt, lai jaunam aizdevumam varētu būt mazāka atdeve, ja to kompensē, izmantojot ieņēmumus no citām maksas darbībām vai bankas darījumiem. Jaunu aizdevumu kredītdokumentos tiek parādīts kapitāla atdeves rādītājs, kas aprēķināts pirms līguma noslēgšanas vai nu atsevišķam aizdevumam, vai citam riska darījumam ar vienu klientu, tostarp maksas darbībām vai bankas darījumiem. Gadījumā, kad tirgū masveidā tiek veikti maza apjoma darījumi vai darījumi ar MVU, šādu pirms līguma slēgšanas aprēķinātu kapitāla atdevi var aizstāt ar apliecinājumu par to, ka darījums ir salāgots ar iekšējiem norādījumiem par cenu noteikšanu, un centralizētu norādi par to, ka norādījumi par cenu noteikšanu nodrošina kapitāla atdevi [..] apmērā.

Tiks dokumentēta ikviena novirze no noteiktās cenas, ja tās rezultātā pazemināsies cenas līmenis. Dokumentācijā tiks iekļauts noturīgs komercpamatojums par novirzi, un tas tiks iesniegts pilnvarniekam, kurš atbild par uzraudzību. Kopējais noviržu apmērs nedrīkst pārsniegt 14.2.1.6. punktā noteiktos apmērus.

Kreditēšanas darījumi, uz kuriem neattiecas šis cenu noteikšanas režīms, ir šādi: darījumi ar saistītām personām (t. i., grupas locekļiem un darbiniekiem), pārstrukturēšanas lietas (ar D, E un C klientiem, kuru maksājumi tiek kavēti vairāk nekā 90 dienas) un visi naudas tirgus darījumi;

(14.2.1.2.) pielāgos kredītreitingu piešķiršanas procesu tā, lai finanšu pārskatu analīze un kredītnovērtējums, kurā norāda vismaz parādu attiecību pret kopējiem aktīviem un tādus darbības rādītājus kā kapitāla atdeve, peļņas pirms procentiem un nodokļiem (*EBIT*) procentu segums, parāds/peļņa pirms procentiem, nodokļiem, nolietojuma un amortizācijas (*EBITDA*), parāds/(parāds + pašu kapitāls) u. c., tiek ņemts vērā, pirms tiek sākts jauns kredītriska darījums ar kādu klientu. Par katru klientu, ar kuru *NLB d.d.* ir riska darījums, kas pārsniedz 1 miljonu EUR, ir jāveic atkārtots novērtējums reizi gadā;

(14.2.1.3.) dokumentēs visus lēmumus par pārstrukturēšanu, t. i., visus jaunos kreditēšanas darījumus ar uzņēmumiem, kuriem piešķirtais aizdevums nenes ienākumus un ja riska darījums pārsniedz 10 000 EUR, un ietvers dokumentācijā salīdzinājumu ar alternatīviem risinājumiem, piemēram, nodrošinājuma realizāciju un līguma izbeigšanu, parādot, ka izvēlētais risinājums pēc iespējas palielina bankas neto pašreizējo vērtību. Ja vien nevar iegūt kapitāla atdevi [..] apmērā, lēmumiem par pārstrukturēšanu ir jābūt tādiem, lai banka varētu izbeigt līgumu vismaz reizi 12 mēnešos. Ja *NLB d.d.* nav ekskluzīvu tiesību pieņemt, ierosināt vai apstiprināt pārstrukturēšanas nolīgumus vai pieņemt pārstrukturēšanas lēmumus, tā īsteno savas tiesības atbilstīgi iepriekš minētajiem principiem. Pilnvarniekam, kurš atbild par uzraudzību, tiks regulāri (vismaz reizi 6 mēnešos) iesniegts saraksts, kurā būs norādīti visi nesen pieņemtie pārstrukturēšanas lēmumi. Pēc pieprasījuma pilnvarniekam, kurš atbild par uzraudzību, tiks iesniegti dokumenti par ikvienu pārstrukturēšanas lēmumu;

(14.2.1.4.) nodrošinās, ka visi kreditēšanā iesaistītie darbinieki, kuri apstiprina aizdevumus MVU un uzņēmumiem, ir apmeklējuši iekšējās mācības un pārzina kredītvērtēšanas procesu un izstrādāto metodiku cenu noteikšanai;

(14.2.1.5.) nodrošinās, lai klientu vērtēšanas procesā tiek izmantota pilnībā uz iekšējiem reitingiem balstīta sistēma, kuru apstiprinājusi Slovēnijas Banka;

(14.2.1.6.) ja pilnvarnieks, kurš atbild par uzraudzību, konstatēs, ka *NLB* nevar izpildīt kādu no šajā punktā norādītajām saistībām, *NLB d.d.* iesniegs pilnvarniekam, kurš atbild par uzraudzību, pasākumu plānu situācijas labošanai, kurā norādīs jau veiktos un vēl plānotos pasākumus, lai nepieļautu pārkāpumu nākamajā ceturksnī. Plāns tiks iesniegts laikus, lai pilnvarnieks, kurš atbild par uzraudzību, varētu to iekļaut savā nākamajā pusgada ziņojumā Komisijai. Ja, īstenojot plānu situācijas labošanai, netiek nodrošināti plānotie rezultāti un mērķi, tad, sākot no nākamā ceturkšņa pēc paziņojuma, ka saistības nav izpildītas, *NLB d.d.* uz laiku līdz 12 mēnešiem ierobežos no jauna izsniegto aizdevumu apjomu katrā pārskata periodā līdz 66 % no jaunpiešķirto aizdevumu apjoma tajā pārskata periodā, kurā saistības netika izpildītas. Tas neattiecas uz atsevišķiem gadījumiem, kad netiek izpildītas kādas no 14.2.1.1., 14.2.1.2. un 14.2.1.3. punktā minētajām saistībām, ja pilnvarnieks, kurš atbild par uzraudzību, veic sīkāku izmeklēšanu un konstatē, ka šādu pārkāpumu var uzskatīt par atsevišķu kļūdu vai bezdarbību un nav pierādījumu par to, ka šis pārkāpums ietekmēs kopējo darījumu apjomu vienam klientam, pārsniedzot [..];

(14.2.2.) **[Izmaksu samazināšana]** 2013. gada saistību 2. punktā noteiktās saistības, kas grozītas tā, lai darbības izmaksas grupas līmenī (izņemot vienreizējās ārkārtas izmaksas, kas neatkārtojas, t. i., pārstrukturēšanas izdevumus) gada laikā nevarētu pārsniegt [..] EUR;

(14.2.3.) **[Atbrīvošanās no meitasuzņēmumiem, kuri neveic pamatdarbību]** 2013. gada saistību 4. punktā noteiktās saistības, kas grozītas tā, lai *NLB d.d.* neatjaunotu uzņēmējdarbību un darbības, no kurām tai bija jāatbrīvojas;

(14.2.4.) **[Reklāmas un agresīvas komerciālās stratēģijas aizliegumi]** 2013. gada saistību 12.1. punktā noteiktās saistības;

(14.2.5.) **[Kapitāla atmaksāšanas mehānisms un dividenžu aizliegums]** 2013. gada saistību 12.2. punktā noteiktās saistības, kas grozītas tā, lai, pamatojoties uz revidētajiem gada beigu pārskatiem, *NLB d.d.* izmaksātu saviem akcionāriem par katru fiskālo gadu dividenžu veidā vismaz neto ieņēmumu summu attiecībā uz šo fiskālo gadu (un, lai novērstu jebkādas šaubas, – varētu katru reizi saviem akcionāriem izmaksāt dividenžu veidā visu sadalāmo peļņu, ieskaitot, bet neaprobežojoties ar iepriekšējos fiskālajos gados saglabāto peļņu), ievērojot piemērojamo Eiropas un Slovēnijas noteikumu ierobežojumus un ar nosacījumu, ka piemērojamo minimālo kapitāla prasību konsolidētajā līmenī (kas palielinātas ar jebkuru piemērojamo kombinēto rezervju prasību un norādījumiem par kapitālu) joprojām pārsniedz kapitāla rezervi vismaz 100 bāzes punktu apmērā;

(14.2.6.) **[Pilnvarnieks, kurš atbild par uzraudzību]** 2013. gada saistību 18. punktā noteiktās saistības;

(14.2.7.) **[Pilnvarnieks, kurš atbild par cesiju]** 2013. gada saistību 19. punktā noteiktās saistības.

(14.3.) Slovēnija arī apņemas veikt šādus papildu kompensēšanas pasākumus, lai nodrošinātu kompensēšanas pasākumu līdzvērtību sākotnējām pārdošanas saistībām:

(14.3.1.) *NLB d.d.* turpinās nostiprināt savu saistību struktūru, emitējot 2. līmeņa instrumentu līdz [..], izņemot gadījumus, kad rodas nopietni traucējumi tirgū, tiem ieguldītājiem, kuri ir pilnīgi neatkarīgi no Slovēnijas.

Atbrīvojums, kam ir nepieciešams iepriekšējs Komisijas apstiprinājums, – neraugoties uz šo saistību, *NLB* nav pienākuma, saņemot Komisijas apstiprinājumu, emitēt 2. līmeņa instrumentu nopietnu tirgus traucējumu gadījumos.

(14.3.2.) *NLB d.d.* līdz [..] slēgs [10–20] nodaļas Slovēnijā.

Neatkarīgi no noteikumiem par konkrētu saistību spēkā esamību, kā noteikts šajā dokumentā, piemēro saistības saskaņā ar 14.3. punktu, un tās ir jāizpilda, kā noteikts attiecīgi 14.3.1. un 14.3.2. punktā, gan 14.a scenārija, gan 14.b scenārija gadījumā.

(14.4.) Visas saistības, kas minētas

Komisijas 2013. gada 18. decembra Lēmumā par valsts atbalstu SA.33229 (2012/C), izņemot 18. un 19. punktā minētās saistības, un

Komisijas 2017. gada 11. maija Lēmumā par valsts atbalstu SA.33229 (2017/N-2) – Grozījums *NLB* pārstrukturēšanas lēmumā,

beidza piemērot 2017. gada 31. decembrī.